

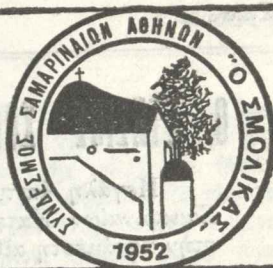
ΜΑΡΤΙΟΣ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ
1980

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ
ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ

Περίοδος Β' — Άριθ. φύλλου 119-120

Γραφεία: Λυκούργου 10, 4ος όροφος — Τηλ. 32.42.110.

Εφ. ΣΑΜΑΡΙΝΑ

ΤΜΗΜΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

● ΣΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πραγματοποιήθηκε στις 23.3.1980 στη Θεσσαλονίκη, ύστερα από πρόσκληση του Δ.Σ. του Συνδέσμου Σαμαριναίων Θεσ) κης «Ο Σύμβουλος», συγκέντρωση των νέων παιδιών που προέρχονται από γονείς Σαμαριναίους. Σκοπός της συγκέντρωσης αυτής ήταν η ίδρυση Τμήματος Νεολαίας του Συνδέσμου.

Στην εορταστική και δωρεάν προσφερθείσα αίθουσα του Συνδέσμου Εφεδρών Αξιωματικών Θεσσαλονίκης, περίμενε τους νέους ο Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Ν. Θώμας και τα μέλη του Δ.Σ. Αύρα Τσιττά, Μάνθος Πολίτης, Δ. Θώμας και Νάντης Χατζηγιάννης.

Στους συγκεντρωθέντες, το Δ. Συμβούλιο ανέπτυξε τους λόγους της συγκεντρώσεως, που είναι η αλληλογνωριμία των νέων μεταξύ τους που θ' αποτελέσουν το φυτώριο απ' όπου θ' ανανεώνεται ο Σύνδεσμος, ή σττροφή των ενδιαφερόντων τους και προς την Σαμαρίνα, την ιστορία της, τα γραφικά ήθη και έθιμα, τα ανεπανόληπτα τοπία της, τον τόπο ψυχικής και σωματικής ανάτασης, το χώρο για γλωσσολογικές, ιστορικές, δημογραφικές και λαογραφικές μελέτες, τις ρίζες των γονέων και παππούδων τους, την αληθινή πηγή ζωής στο φυσικό περιβάλλον με τα χρυσάλινα νερά και τον φιλτραρισμένο αέρα.

Επακολούθησε συζήτηση κατά την οποία τα παιδιά ανέπτυξαν τον προβληματισμό τους, κάναν διάφορες προτάσεις για ίδρυση βιβλιοθήκης, δημιουργία χορευτικού συγκροτήματος κλπ. και στο τέλος εξέλεξαν μια 7μελή προσωρινή Επιτροπή αποτελούμενη από τις Δίδες Μησομπούνα Εδ-αγγελία, Βινιάκου Ήδόννη και από τους κ.κ. Λούπα Κωνσταντίνο πρόεδρο, Κοκκότη Αχιλλέα, Κουλιανόπουλο Ιωάννη, Βακουφάρη Δημήτριο και Λαλιδή Α-στέριο.

Η προσωρινή Επιτροπή αφού επιστρατεύσει και άλλους νέους, (Συνέχεια στη σελ. 4)

ΕΝΤΟΝΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΓΡΕΒΕΝΙΩΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥΣ

Στο περασμένο φύλλο της εφημερίδας μας και σε πρωτοσέλιδο δημοσίευμα, αναφερθήκαμε στα προβλήματα του Νομού Γρεβενών που τα τελευταία χρόνια δύνθηκαν σε μεγάλο βαθμό.

Οι Γρεβενιώτες και οι κάτοικοι των γύρω χωριών αντιλήφθηκαν τώρα ότι το μαχαίρι έφτασε στο κόκκαλο και δεν μπορούν να περιμένουν άλλο και έτσι αποφάσι-σαν να δραστηριοποιηθούν και να κάνουν τους αρμόδιους να ενδια-φερθούν για τα προβλήματα της εγκαταλειμμένης αυτής περιοχής.

Σαν πρώτο μέτρο απέφασαν την άπεργιακή κινητοποίηση των κατοίκων.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

Με καθολική συμμετοχή σω-ματείων, οργανώσεων, Γεωργικών Συναιτερισμών και συλλόγων έγινε κατά το πρώτο δεκάημερο του Μάρτη το τρίήμερο των άπεργιακών εκδηλώσεων των κατοίκων των Γρεβενών. Έκλεισαν και τα 800 έμπορικά καταστή-ματα, τα εστιατόρια, τα φαρμα-κεία, οι ιδιωτικές υπηρεσίες. Οι συγκοινωνίες του ΚΤΕΛ έγιναν μόνο με τα άστικά κέντρα, ενώ οι μαθητές και οι μαθήτριες των Γυμνασίων και των Λυκείων ά-

πέχουν από τα μαθήματά τους. Οι μαθητές συγκεντρώθηκαν στην πλατεία Αιμιλιανού σε ένδειξη συμπαράστασης στους άπεργούς κατοίκους των Γρεβενών, οι οποίοι πραγματοποιήσαν πορεία από το δημαρχείο μέχρι την πλατεία Λαχαναγοράς, μέσα από κεντρι-κούς δρόμους της πόλης. Τα συν-θήματα που κυριάρχησαν ήταν: «Όχι άλλη λιτότητα στα Γρεβε-νά», «τά Γρεβενά είναι Ελλάδα», «Αγρότες και κτηνοτρόφοι πε-θαίνουν στα Γρεβενά», «Τέρμα οι ύποσχέσεις στο Νομό Γρεβενών».

Εκπρόσωποι της Συντονιστικής Επιτροπής Αγώνα επισκέφτη-καν το Νομάρχη κ. Ράπτη και του επέδωσαν ανακοίνωση με τα αιτήματα των άπεργών (πλήρης εγκατάλειψη του Νομού, καμιά δδίκη και τουριστική αξιοποί-ηση).

Στη συνέχεια οι άπεργοί συγ-κεντρώθηκαν στον κινηματογράφο «Αχιλλείο» και την επόμενη πραγματοποιήσαν συγκέντρωση στην οποία μίλησε ο δήμαρχος Γρεβενών κ. Κοντογιάννης.

ΘΕΣΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ

ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ

Και άλλη φορά γράψαμε πως για το Κοινοτικό Ξενοδοχείο και Ξενώνα, όπως χαρακτηρίζεται έ-πίσημα, οι συμπατριώτες μας της Αμερικής διέθεσαν πριν από 25 χρόνια δέκα χιλιάδες δολάρια, ποσό πολύ σημαντικό για την έ-ποχή εκείνη.

Μ' αυτό το ποσό έγινε περίπου και το κτίριο. Περισσότερο να θυμί-σουμε πως η συλλογή των χρη-μάτων αυτών ήταν ένα μικρό δει-γμα της αγάπης των ξενιτεμέ-νων αδελφών μας και του πόθου

να δούν τη Σαμαρίνα να ξανα-γεννιέται μετά από τη λαίλαπα των πολέμων και την καταστρο-φή της.

Εν τούτοις, οι μέχρι τώρα κοι-νοτικές αρχές άμέλησαν να τοπο-θετήσουν την αναμνηστική πλά-κα που θα θυμίζει στους σημε-ρινούς Σαμαριναίους τη σημαντι-κή προσφορά των ξενιτεμένων συμπατριωτών μας.

Η νέα Κοινότητα ε: σκέπτε-ται γι' αυτό.

Ένισχύεται ή Σαμαρίνα

Όπως μάς έγινε γνωστό με απόφαση του Υφυπουργού Έσω-τερικών κ. Γεωργίου Σουφλιά, έ-νισχύθηκε οικονομικά η Κοινότη-τα Σαμαρίνας με 100.000 δραχ-μές.

Και κατά το παρελθόν ο Κοσ Υφυπουργός ενίσχυσε την Κοινό-τητα μας. Για το ενδιαφέρον του αυτό οι Σαμαριναίοι τον ευχαρι-στούν θερμά.

Ο Νομάρχης Γρεβενών

Ο νέος Νομάρχης Γρεβενών κ. Ράπτης πραγματοποίησε μετά τις μέρες του Πάσχα περιόδεα σε χωριά του Νομού. Επίσης έ-πισκέφτηκε χωριά και Κωμοπό-λεις της περιοχής Λαρίσης και Έλασσόνας, όπου δικαιούν Σα-μαριναίοι, Σμυριώτες, Περιβολιώ-τες κλπ. για να γνωριστεί μαζί τους και να πληροφορηθεί τα προβλήματά τους.

Έκδρομή στη Σαμαρίνα Για τα Κλειδωνα

Το Δ. Σ. του Συνδέσμου Σα-μαριναίων Αθηνών αποφάσισε να οργανώσει έκδρομή, κατά τα τέ-λη Ιουνίου, στη Σαμαρίνα, με την ευκαιρία του γιορτασμού των «Κλειδωνών» που γίνεται κάθε χρόνο στο χωριό μας και με συμ-μετοχή πολλών συμπατριωτών ά-πό άλλες πόλεις.

Επειδή όμως η συγκέντρωση του αναγκαίου αριθμού μελών του Συνδέσμου που θα επιθυμούσαν να λάβουν μέρος στην έκδρομή αυ-τή πρέπει να είναι εκ των προ-τέρων γνωστός, προκειμένου να ρυθμισθούν θέματα της οργανώ-σης της έκδρομής, γι' αυτό πα-ρακαλούνται όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν στην έθνηκή αυτή εκδήλωση, να δηλώσουν το έν-διαφέρον τους αυτό στα τηλέφω-να: 3235077 (κ. Ν. Χότον) και 6518664 (Κα Γεωργία Ζιωγά-να).

Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε ο ετήσιος χορός του Συνδέσμου Σαμαριναίων Κατερίνης που δόθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 1980 στην κατάμεστη αίθουσα του Ναυτικού Όμιλου Κατερίνης.

Στην αρχή χαιρέτησε και ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους εκ μέρους του Συνδέσμου ο Πρόεδρος κ. Γ. Γκριζιώτης, στη συνέχεια το λόγο της βραδιάς εκφώνησε συνοπτικά ο Γενικός Γραμματέας του Συνδέσμου κ. Β. Τσουπέης ο οποίος αναφέρθηκε στους σκοπούς του Συνδέσμου και την σημασία που έχουν για τα μέλη τέτοιου είδους χοροί και συναντήσεις.

Η όρχηστρα του Μηνά έπαιξε και απέδωσε θαυμάσια όλα τα Σαμαρινιώτικα τραγούδια και το μελωδικό παίξιμό της έδινε όμορφο στίς καρδιές και έσταζε βάλασμα στις ψυχές των Σαμαριναίων Κατερίνης, όταν ακούστηκε το τραγούδι «Παιδιά της Σαμαρίνας» με το οποίο έγινε και η έναρξη του χορού.

Μετά από τον πρώτο χορό ένα μέρος του παιδικού τμήματος του χορευτικού συγκροτήματος Σαμαριναίων Λαρίσης χόρεψε με τοπικές ένδυμασίες της Σαμαρίνας διάφορους χορούς με εξαιρετική επιτυχία και καταχειροκροτήθηκε.

Το άποκορύφωμα της βραδιάς ήταν όταν ο Πρόεδρος κ. Γ. Γκριζιώτης έθροψε όλο στο μέσον της πίστας τον καπετάν Λεωνίδα. Χορεύτης και όρχηστρα καταχειροκροτήθηκαν.

Η ευχαρίστηση των μελών για την άριστη απόδοση της όρχηστρας από την αστείρευτη πηγή των δημοτικών τραγουδιών της Σαμαρίνας ήταν τόσο μεγάλη, που είχε σαν αποτέλεσμα, να αμειψθώ πλουσιπρόσχα και να ανδρουν οι εισπράξεις της από τα φιλοδωρήματα των χορευτών, σε πολλές δεκάδες χιλιάδες δραχμές.

Το χορό τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Σαμαριναίων Λαρίσης κ. Κοντογιάννης και ο ιδρυτής του χορευτικού συγκροτήματος του ανωτέρου Συνδέσμου κ. Α. Καντώνιας.

Ο Πρόεδρος Λαρίσης με παρακλήση του Προέδρου Σαμαριναίων Κατερίνης ανέφερε περιληπτικά στους παρευρισκόμενους διάφορες σκηνές και στιγμιότυπα από τη μεγάλη διεθνή νίκη του χορευτικού συγκροτήματος Σαμαριναίων Λαρίσης.

Στους παρευρισκόμενους προσφέρθηκε Σαμαρινιώτικη πίτα κατασκευής της συζύγου του κ. Α. Λάλλια.

Το κέφι άμειωτο κράτησε μέχρι τέλους και άξιζον θερμά συγχαρήτρια σ' αυτούς που συνέτελεσαν στη μεγάλη επιτυχία αυτού του χορού.

Β. Τσουπέης

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΩΝ
ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗ ΣΑΜΑΡΙΝΑ

Συνεχίζουμε και στο τεύχος αυτό τη δημοσίευση των δνομάτων των συμπατριωτών μας που έδωσαν διάφορες προσφορές για να γίνουν έργα στη Σαμαρίνα. Ός γνωστόν, τα δνομάτα αυτά περιέχονται σε επιστολή που έστειλε προς την εφημερίδα μας ο Φιλοπροδοετικός Σύλλογος Σαμαρίνας «Ο Νεομάρτης Δημήτριος»:

Αλάας Ξενοφών δρχ. 200, Καραμίκου Μαρία 500, Γιώτης Γεώργιος 100, Τσιούρας Νικόλαος 200, Λέντζης Μιχ. 1.000, Παπαϊωάννου Ιωάν. 1.000, Γιώτας Δημ. 1.000, Τσιούρας Βασ. 100, Σφόρτζιος Ιωάν. 100, Καρατάσος Δημ. 100, Χελιδόνης Ηλ. 100, Γιάκας Δημ. 200, Μπιζιός Γιώρ. 200, Μίχης Σωτ. 500, Δελιγιάννης, Έλενα. 300, Γιάκας Νικόλ. 200, Βλάχος Δημ. 200, Δαδαλιάρης Ιωάν. 100, Μαλαμάς Μιχ. 100, Παπούλιας Νικ. 200, Χάτος Ιωάν. 100, Χελιδόνης Κων. 200, Κυρατσούλης Κων. 500, Μακρής Γιώρ. 300, Γκαλμπογκίνης Ζήσης 200, Σαρμανιώτης Τάκης 100, Λυγούρας Ιωάν. 100, Νταθάρας Δημ. 100, Γραβάνης Θεμ.

150, Άγορογιάννης Μιχ. 200, Παπαδήμας Γιώργ. 600, Ντίνα Μαίρη 100, Άνθούλης Νικ. 500, Κοντογιάννης Γιώργ. 100, Καρασίμος Γιώργ. 200, Άρόσιος Θεόδ. 200, Άνθούλης Ι. Ν. 100, Άνταμάλης Ιωάν. 100, Άρόσιος Θ. 100, Θωμάς Μένας 100, Κατζίγιάννης Φερδινάνδος 100, Γκριζιώτης Γιώργ. 100, Πάκας Δημ. 100, Μονάκας Θωμάς 100, Τσιόπας Γεράσ. 100, Ταμανάκης Β. 500, Μαυροδμήμος Άστέριος 200, Λούπας Άνας. 150, Γκαλμπογκίνης Ι. 100, Ζούκης Ι. 1.000, Ζέκας Α. 1.000 Άγορογιάννης 500 και Κατζίης Χ. 100.

Επίσης ο σύλλογος αξιοποίησε παλαιά προσφορά του Συνταγματάρχου Ε. Α. κ. Λυριτζή από

Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΘΡΕΙΝΟΥ ΟΓΚΟΥ

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Με υπόμνημά του ο χιονοδρομικός Όρειοβατικός Σύλλογος Γρεβενών απευθύνεται στον κ. Νομάρχη Γρεβενών τον οποίο παρακαλεί να βοηθήσει την προσπάθεια του Συλλόγου για τη δημιουργία σύγχρονου χιονοδρομικού Κέντρου στην όρεινη ζώνη του Νομού Γρεβενών, ένταξιμένου στον Ε.Ο.Τ.

Για να αξιοποιηθούν τα φυσικά αγαθά της όρεινης αυτής ζώνης, ο χιονοδρομικός Σύλλογος Γρεβενών ζητά από τον Ε.Ο.Τ.

● Να εντάξει την περιοχή στις Τουριστικές χειμερινές ζώνες και να στείλει ειδικούς να μελετήσουν τις δυνατότητες της περιοχής.

● Να εγκαταστήσει ο Ε.Ο.Τ. αναβατήρες και καταφύγιο (ΣΑΛΕ) στη Βασιλίτσα όπου ήδη λειτουργεί με επιτυχία αναβατήρας της Γ.Γ.Α. Ο σύλλογος είναι σε θέση να δώσει τα απαραίτητα στοιχεία, ύψόμετρα, κλίσεις, μηχανομή για την εγκατάσταση αναβατήρα και να εκπαιδεύσει σχέδια και μελέτη για χιονοδρομικό καταφύγιο (ΣΑΛΕ).

● Δανειοδοτικές διευκολύνσεις για επενδύσεις ιδιωτών και ενθάρρυνση των εργατών της Δυτικής Ευρώπης, σε τέτοιου είδους επενδύσεις στο Νομό μας.

Η μέχρι τώρα δραστηριότητα του Ε.Ο.Τ. στο Νομό μας είναι ανυπαρκτή και για το λόγο αυτό πιστεύουμε, ότι οι σκέψεις και προτάσεις του Ε.Ο.Τ. θα βρουν την απαραίτητη ανταπόκριση.

ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΟΙ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Για το ίδιο θέμα και ο Σύνδεσμος Σαμαριναίων Θεσσαλονίκης με υπόμνημα που υπογράφεται από τον Πρόεδρο κ. Νίκο Θώμα και τον Γεν. Γραμματέα κ. Βασ. Παπαδήμα, απευθυνόμενο στον Πρόεδρο του Ε.Ο.Τ. κ. Δασκαλάκη, αναφέρει τα ακόλουθα:

«Το Δ.Σ. του Συνδέσμου Σαμαριναίων Θεσσαλονίκης «Ο Σιμόλικας» με μεγάλη του λύπη παρατηρεί ότι ο ΕΟΤ και τούτη τη

σειρά θιβλίων του «Οι αγωνιστές της Σαμαρίνας Δημήτριος ο Νεομάρτης και Θεόδωρος ο Έθνομάρτυρας». Συγκεκριμένα τα θιβλία αυτά μοιράστηκαν σε συμπατριώτες μας.

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ

ΑΠΟ ΠΑΛΑΙΟ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ

Η αξέχαστη Ειρήνη Ζωγράφου και μετά το θάνατο του συζύγου της Πέτρου Ζωγράφου, παλιού βουλευτή και δικηγόρου, εξακολούθησε να αναμνησθεί στα κοινά της Σαμαρίνας και να ενδιαφέρεται για την προκοπή και την αναστήλωσή της. Έτσι σαν αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Αθηνών, έστειλε το 1956 την παρακάτω συνεργασία της στην τότε εφημερίδα «ΩΡΑΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ» που εκδιδόταν στη Ν. Ύδρην από τον γνωστό ρεκττή Ζήση Χατζημύρρη.

«Άγια Μαρίαν ήτις Βλαχικά λέγεται Σάντα - Μαρίνα.

Πρό τριακοσίων ετών ως εδιδάχθημεν παρά των προγόνων ήμην, έκαιτο προς το Νότιον μέρος από το οποίο τονήμερον εύρεται, έβλα σήμερον κείται το ιερών ήμων Μοναστήριον της διασημότητος του Χριστού Παρασκευής. Άλλα και οι κάτοικοι αυτής έμετοίκουν ως σήμερον κατά τον χειμώνα εις τα μέρη της Θεσσαλίας και άλλαχου. Η μετοίκησης δέ ταύτης εις 8 μέρους εύρεσκαται σήμερον έλεγέτο δια δύο αίτια, το μόν δια το να ήτο το μέρος αυτό νοσώδες, μη άεριζόμενον από άλλον άέρα, παρά μόνον από τον Νότον. Το δέ δια το πλήθος των θρεων και μάλιστα έχιδνών. Άλλα τα καθολικώτερον δια το στενόν του μέρους έξ ου μετετέθη. Το μέρος έκείνο είναι περιωρισμένον από μόν τον άνατολικόν μέρος από τον πολύροον και ταχύρροον και γρημνύδη ποταμόν, από δέ το δυτικόν από το δυσανάβατον και πολύδενδρον όρος, από το άρκτικόν αύθις από λοφίσκους τινάς γυμνώδες και άνωμάλους και από τον νότιον από τον κατά πάντα τρόπον δυσδιάβατον και στενωπόν όρμον, δια το πολύ γρημνύδες μέρους.

Ταύτα πάντα τα αίτια ήμπούδισον τους κατοίκους εις οικοδομήν οικιών και κηρίσκων κατά το έθος των όρεινων χωρίων. Διά και μετετέθη εις το μέρος έβλα σήμερον ως προειρηται και άσφαλεστερον και έπιφανέστερον, έτι δέ και ύγιεινόν και ύδατώδες προς έπικουρίαν των κήπων και έτέρων φυτών.

Εμειναν δέ έκεί εις το Παλαιόχωριον δύο Έκκλησίαι, της «Άγίας Παρασκευής και του Άγίου Άθανασίου εν 6 ήν και παρεκλήσιον του Άγίου Νικολάου. Πώς δέ άποκατέστη έκεί μοναστήριον άκολούθως θέλωμεν ειπεί. Μετατέθεντες δέ οι άνθρωποι εις το χωρίον έκτισαν οικίας πρώτον κάτωθεν του χωρίου δια το θερμότερον μέρος. Έπειδή ως προέφημεν δέν έμετοίκουν έκτισαν και έκκλησίαν του Άγίου Άθανασίου, διότι και οι κάτοικοι έλθον ήσαν. Προϊόντος δέ του χρόνου και των ανθρώπων πληθυνόντων, έκτίζοντο και άλλα οικία άνωτέρω. Έκτίσθη δέ και

έτέρα έκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, ήτις είναι ή πρώτη σήμερον και Μητρόπολις. Μετ' ου πολύ και έτέρα της του Προφήτου Ηλιού. Και έπειδή οι κάτοικοι έπιλήθυναν έκτίσθη και τέταρτη, της Γεννήσεως της Θεοτόκου.

Προϊόντος αύθις του χρόνου και των οικοδομήν προσαναβαίνοντων έγενεν ή έκκλησία του Άγίου Άθανασίου ή προκτισθεΐσα ως παρεκλήσιον, μήτε οικίας έχουσα πλησίον αυτής, μήτε έπισκεψιν παρ' ούδενός. Ού μόν άλλα και από τινά άποσπάσματα ύδάτων έσύρθη και έμεινεν έρείπιον. Γεώργιος δέ τις κάτοικος της χώρας έκείνης ών άγαμος και έχων μεγίστην εύλάβειαν εις τον Μέγιστον Άθανάσιον, άφου άπήλθε και έπροσκύνησεν εις τον Άγιον τάφον, έκτισε την έκκλησίαν ταύτην έσωθεν του χωρίου και άφου ίκανώς έκόσμησεν αύτην, ήθέλησεν να την εγκαινιάσθω και έγένετο εν μάρ Κυριακή κατά τας δύο έορτάς του Άγίου Άθανασίου εύρίσκοντα εις άλλα μέρη της Θεσσαλίας παραχειμάζοντες κατά την 18 Ιανουαρίου και κατά την 2 Μαΐου και θέλοντες ίνα και αύτη ή Έκκλησία μη μείνι άδρόσβετος πανηγυρικής συνάξεως, έθέσπισαν όπως εν μάρ Κυριακήν προς της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, έορτάσθω τα έγκαίνια του Ναού ως τή ένα εγκαινιάσθη.

Αύτη είναι ή άξία της Συνάξεως ταύτης σήμερον. Πώς δέ άποκατέστη το Μοναστήριον άκούσατε.

Μείναναι δέ έκεί και αι δύο Έκκλησίαι, ή τε του Άγίου Άθανασίου και της Άγίας Παρασκευής και μετά παρέλευσιν χρόνων πολλών, δύο έρομόναχοι από το Άγιον Όρος, περιερχόμενοι τήν κτίσιν και τα Ιερά Μοναστήρια χάριν προσκυνήσεως, έφθασαν εις αυτό το μέρος όπου ήσαν και αύται αι άνωτέρω δύο Έκκλησίαι. Ίδόντες το μέρος ήσυχον και κατάλληλον της μοναχικής ήσυχίας, έβουλεύθησαν να μείνωσιν έκεί δια δίον. Ο μόν έκαιετο Νικηφόρος, ο δέ Διονύσιος. Και κατ' άλλως λέγεται ότι ήσαν γέννημα και θρέμμα της κοινόπολεως ταύτης, άλλ' άπελθόντες εις το Άγιον Όρος, έλαβον το

μοναχικόν έπάγγελμα και άφου επί ίκανόν χρόνον έδιδάχθησαν την μοναχικήν πολιτείαν, ήθέλησαν να έπιστρέψωσιν εις την πατρίδα αυτών γνωρίζοντες το μέρος κατάλληλον. Ούτω λοιπόν άφου έλαβον την άδειαν παρά των Χριστιανών έκτισαν έκεί οικίσκον και ήγωνίζοντο άόκως την μοναχικήν άγωγήν, μη έσθλοντες μήτε κρέατα, μήτε άρτον ή άλλο τι, ειμή λάχανα και όσπρια. Έλαβον δέ και όνον, έπινον κατά πόν Σάββατον και Κυριακήν.

Τούτο είναι άληθές, διότι και μέχρι σήμερον την αύτην συνήθειαν έχουσιν οι εν έκείνω τή μοναστηρίω εύρισκόμενοι πατέρες.

Άλλ' ούδέν εν ταξείδιον ήθέλησαν πόποτε να κάμωσι, χάριν έλέους και βοηθείας αυτού, ως συνειθέουσι σήμερον όλα τα ιερά μοναστήρια, πτωχά τε και θαυόπλουτα, άλλ' εύχαριστούντο να εργάζωνται την γήν και να τρέφωται δια των έργων αυτών. Άπηγόρευσαν μάλιστα, με άράς και άφορισμόν, ίνα κατά διαδοχήν διατηρηθή αύτη ή συνήθεια, καθώς και σήμερον διατηρείται άπαραδιάστως. Οι άειμνηστοί δέ ούτοι άφου έλαβον και ύποστατικά από το χωρίον και έκουρευσαν ταύτα, έκτισαν και κελλίον και του χρόνου προϊόντος άποκατέστη Μοναστήριον. Άλλ' ως όραται σήμερον έκτίσθη τότε και Μοναστήριον της Άγίας Παρασκευής, ένδον του Μοναστηρίου υπό το άσίδιον Καλλινίκου και άπέναντι του Μοναστηρίου της Μεταμορφώσεως του Χριστού υπό το άειμνήστου Στεφάνου ούσαν πρότερον έπ' όνόματι της Άγίας Παρασκευής (ών ή μνήμη είναι αιώνιος και μακάρι και Κύριος κατατάξοι αυτούς εν σιγηαίς δικαίων Αμήν).

Προϊόντος ούν οι άειμνηστοί πρόγονοι έθέσπισαν την έορτήν ταύτην. Και αύτην την ψυχωφελή νηστείαν καθότι εγκαινία, ούδέν άλλο ένοεί ειμή άγιγισμόν και καινούργιωσιν, άποχήν δηλαδή άμαρτιών και άτόπων έργων και ψυχωφελών πράξεων έναρξιν.

Από και ήμείς άδελφοί δια να εγκαινιάσθωμεν ψυχή τε και σώματι άπέχοντες από πάσαν άμαρτίαν και άνομίαν και έξαμολογούμεν εν πίστει και καθαριότητι ψυχής μεταλαμβάνοντες τα άχράγστα μυστήρια κατά την έορτήν της Πανεδόξου έορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου Παναγίας ής τας προσέας και τον εν Άγίοις πατέρα ήμιν Άθανάσιον Πατριάρχην Άλεξανδρείας, άξιωθείμεν και αύτην την Άγίαν έορτήν να έκτελέσωμεν κατ' έτος όγώς και εύθύμως εις δόξαν Θεού και της Παναχράντου αυτού Μητέρας, Αμήν.

Άμφίδες αντίγραφον.

Αθήναι.

ΕΙΡΗΝΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ.

«Μπράβο σας, ἀθάνατοι
τριῶτες μου Σαμαριναῖοι. Ἡ
νοιασιὰ καὶ ἡ εὐτυχία νὰ σᾶς
(Συνέχεια στὴ σελ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Η Γονίκα 'Ηρ. Τσοῦρη από τη Λάρισα και ο Νικόλαος Γεωργίου Ζιάγκας επίσης από τη Λάρισα άρραβωνιάσθηκαν.

ΓΑΜΟΙ

— Έγινε στην έκκλησία του 'Αγίου Νικολάου στη Λάρισα ο γάμος της 'Αναστασίας Νικ. Παπαρη και του 'Αστερίου Λοντέρη.

— Παντρεύτηκαν στις 9-2-1980 στην έκκλησία της 'Αγ. Σοφίας Σεθωρώνου Πιερίας ο 'Αδάμος Μιχ. 'Ασμενίου και η Κλαίρη Γιαννιτσάρα.

— Στις 11 'Απριλίου, στην έκκλησία του 'Αγίου Θωμά 'Αμπελοκήπων, έγιναν οι γάμοι του γιατροῦ Νίκου Γ. Γιώτα με την επίσης γιατρό Μαρίνα Τούτουζα.

— Στις 5 'Απρίλη 1980 στην 'Εκκλησία της 'Αγίας Τριάδας Φιλιππουπόλεως Λάρισας, έγινε ο γάμος του Γιάννη Χρ. Χασιώτη και της 'Ελένης Χρ. Βαθσκαλίνα και οι δύο από τη Λάρισα.

— Στις 13.4.1980 στην 'Εκκλησία 'Αγίου Δημητρίου 'Ελασσόνας, έγινε ο γάμος του Δημήτρη Συγγούνα και της 'Ελένης Μουσουλή.

— 'Αθαν. Τσακνάνης και Στέλλα Μανασκούση, τέλεσαν τους γάμους τους, στις 20-4-80, στη Φαλάνη Λαρίσης.

— Δημήτριος Γιώτας και Ρούλα Ρόμπα, τέλεσαν τους γάμους τους τη δεύτερη μέρα του Πάσχα στο Μακροχώρι Λαρίσης.

— 'Ηλ. Τσακνάνης, κτηνίατρος, Σταματίας Γκουντουβά, τέλεσαν τους γάμους τους τη 2η μέρα του Πάσχα, στους Γόνους Λαρίσης.

— Παντρεύτηκαν στις 27-4-80 στην 'Εκκλησία της Εὐαγγελίστρας Γρεβενών η Βασούλα Ν. Τζώτζα από το 'Αργος 'Ορεστικό και ο Γιώργος Βανιώτης από τα Γρεβενά.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Η κ. Ουρανία Χρυσ. Μπουλούση γέννησε στις 15-1-80 στην Κατερίνη αγοράκι.

— Το ζεύγος Δημ. Κουκούλη από την 'Αθήνα, απέκτησε στις 19-3-1980 αγοράκι.

— Το ζεύγος Μιχαήλ και Ειρήνης Ματούση από τη Λάρισα, απέκτησαν κοριτσάκι.

ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ

— Ο 'Ηλίας και η Φρειδερίκη Βάσ. Μπουσία βάφτισαν το γιό τους στην 'Εκκλησία των Εισοδίων της Θεοτόκου. 'Ανάδοχος ήταν ο Τάκης Κυρατσούλης. 'Ο μικρός βαφτίστηκε Βασίλης.

Το ζεύγος Γεωργ. και Πιπίνας

Μπαρδαμάσκου (το γένος συζύγου Παναγ. Πισπιρίκου) βάφτισαν το κοριτσάκι τους στην 'Εκκλησία της 'Αγίας Παρασκευής) 'Αττικής και του Έδωσαν το όνομα Βασίλικη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Πέθαναν το Φλεβάρη στην Λάρισα η Ρήνα σύζυγος Μανώλη Θ. Πλίτη έτών 75.

— Πέθανε επίσης και ο Γεώργιος Παραφέτας έτών 68.

— Στις 25 του Φλεβάρη πέθανε στην 'Ελασσόνα ο γερό Κυρατζής Τούσιος Γούτας από τη Σμύνη 84 χρόνων.

— Πέθανε στις 2 του Μάρτη στην 'Ελασσόνα ο δικηγόρος και πρώην δήμαρχος Κων)νος Καριπίδης.

— Στην 'Ελασσόνα επίσης πέθανε και ο Γεώργιος Μπακράτσας 70 χρόνων.

— Στις 11-4-80 σκοτώθηκε από αυτοκίνητο στη Λάρισα η Χαϊδούλα 'Ιωάν. 'Απρίλη του γένους 'Ηρ. Χάτου.

— Το Μάρτη του 1980 πέθανε στον Παραπόταμο Λαρίσης η Σοφία Νικ. Τσιουτσιούμη 90 χρόνων το γένος Ζήση Νίκζα.

— Επίσης το Μάρτη πέθανε στον Παραπόταμο Λαρίσης η Καλλιόπα Π. Νίκζα το γένος Θεόδ. Χατζή.

— Στις 13 'Απρίλη 1980 πέθανε στη Λάρισα ο Χρήστος Δρέντζας 70 χρόνων.

— Τέλος πέθανε στην 'Αθήνα ο 'Ιωάννης Νούσιος, έτών 70.

(Συνέχεια στη σελ. 8)

Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΟΡΕΙΝΟΥ ΟΓΚΟΥ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

(Συνέχεια από τη σελ. 2)
στις χειμερινές ζώνες. Να εγκαταστήσει ο ΕΟΤ αναβατήρες και καταφύγια και να παραχωρηθούν δανειοδοτικές διευκολύνσεις για επενδύσεις ιδιωτών.

Η αρχή δέχεται έγινε με την εγκατάσταση ενός αναβατήρα στο βουνό Βασιλίτσα. Πώς όμως ο κόσμος θα φθάσει χωρίς κίνδυνο εκεί αφού δεν υπάρχει σωστά μελετημένος για χειμερινά διαδρομές ασφαλοστρωμένος δρόμος δεν υπάρχει καταφύγιο, δεν υπάρχει γενικά η κατάλληλη υποδομή για ένα τέτοιο ξεκίνημα;

Περιμένουμε από σάς κ. Πρόεδρε να ενδιαφερθείτε θετικά για την ανάπτυξη του χειμερινού Τουρισμού στο Νομό Γρεβενών που θα τον βοηθήσει έτσι και στην ανάπτυξη του.

ΟΙ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΟΙ ΚΟΖΑΝΗΣ

Έξ' άλλου σχετικό υπόμνημα απέστειλε και ο Σύσδεσμος Σαμαριναίων Κοζάνης και Περιχώρων «ή 'Αγία Παρασκευή» προς το χιονοδρομικό 'Ορειβατικό Σύλλογο Γρεβενών με κοινοποίηση προς το νομάρχη Γρεβενών, το Γενικό Γραμματέα του 'Εθνικού 'Οργανισμού Τουρισμού, τον ύφυπουργό 'Αθλητισμού κ. 'Αχιλλέα Καραμανλή και τον ύφυπουργό Γεωργίας κ. Τριανταφύλλου.

Στο υπόμνημα αυτό που υπογράφεται από τον πρόεδρο και το γενικό γραμματέα του παραπάνω συνδέσμου κ. κ. Ι. Μπόγκια και Σ. Καφάση αναφέρονται τα εξής:

«Δάδοιμε το υπόμνημα που υπο-

βάλατε στον κ. Νομάρχη Γρεβενών, και που αναφέρεται στην Τουριστική αξιοποίηση του ορεινού όγκου της Βόρειας Πίνδου. Συμμεριζόμαστε τις απόψεις σας και σάς γνωστοποιούμε ότι θα έχουμε τη συμπαράστασή μας σε κάθε προσπάθειά σας που θα αναφέρεται στην αξιοποίηση του Νομού Γρεβενών.

Πιστεύουμε δε ότι, μια έμπειρο στατομένη μελέτη του ορεινού όγκου της Βόρειας Πίνδου «ΔΑΡΓΟΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟ ΣΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ», μπορεί να τη μετατρέψει σε πόλο έλξεως δασοτουριστικών και άλλων δραστηριοτήτων.

Γιατί, τις φυσικές καλλονές της Βόρειας Πίνδου, με τις κορυφές του Σμόλικα, της Γουμάρας, της Βασιλίτσας, του Αύγου της Μπάλας, κορυφές που διαπερνάει τα 2.100 μέτρα, και οι όλες διαθέτουν φυσικές χιονοδρομικές πίστες — μια που βρίσκονται στην αλπική ζώνη — σπάνια συναντά κανείς στον 'Ελλάδα κ. χ. χώρο.

Από την άλλη πλευρά, η δασοκαλλιέργεια της Βόρειας Πίνδου με τα υπεραυγόνδια Πεύκα και 'Ελάτα, τα γραφικώτατα χωριά της Σμύνης, Φιλιππίων, Σαμαρινάς, Περιβολίου, 'Αδδέλας, Κρανιάς, Ζιάκας, Σπηλαίου κλπ. μπορούν να προσφέρουν στον επισκέπτη, αυτό που δύσκολα μπορεί να βρει άλλου.

Αλλά για να γίνουν όλα αυτά θα πρέπει:

1. Να γίνει έμπεριστατωμένη μελέτη προτύπου χιονοδρομικού Κέντρου του Χώρου της Βασιλίτσας (άρμοδιότητα ΕΟΤ και Γ.Γ.Α.).

2. Να κατασκευασθούν ορειβατικά φυλάκια στις κορυφές του Σμόλικα, της Γουμάρας, της Βασιλίτσας, της Μπάλας, του Αύγου. (άρμοδιότητα ΕΟΤ και Γ.Γ.Α. και 'Υπουργείου Γεωργίας).

3. Να μελετηθούν και κατασκευασθούν πρότυποι οικισμοί να αξιοποιηθούν τα υπάρχοντα χωριά Φιλιππίων, Σαμαρινάς, Σμύνης, 'Αδδέλας, Περιβολίου, Ζιάκας, Κρανιάς, Σπηλαίου (άρμοδιότητα ΕΟΤ και 'Υπουργείου Γεωργίας).

Για το λόγο αυτό, άπαιτούμε να στείλετε στους αρμόδιους Κρατικούς Φορείς, τον κ. Νομάρχη Γρεβενών, το Γενικό Γραμματέα 'Εθνικού 'Οργανισμού Τουρισμού, τον ύφυπουργό 'Αθλητισμού κ. 'Αχιλλέα Καραμανλή και τον ύφυπουργό Γεωργίας κ. Τριανταφύλλου και τους παρακαλούμε όπως ο καθένας από τον τομέα εθόντης του και όλων μαζί συνδράμουν στην «ΔΑΣΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» του Νομού Γρεβενών.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΑΘΗΝΑ

Μιχαήλ Ζιάγκας δρχ. 500, Μιχαήλ Τσιούτρας 500, Βασιλεία Νικολάου 300, Στέφανος Μιχαήλ 200, Γεώργιος Καρατάσος 200, Παναγιώτης Κουτρούλης 100, 'Ιωάννης Δασκαλόπουλος 200.

ΑΜΠΕΛΩΝ ΤΥΡΝΑΒΟΥ

'Ελευθέριος Βαρσάμης δρχ. 200.

Μιχαήλ Ζιάγκας δρχ. 500, Βασιλεία Νικολάου 300, Στέφανος Μιχαήλ 200, Γεώργιος Καρατάσος 200, Παναγιώτης Κουτρούλης 100, 'Ιωάννης Δασκαλόπουλος 200.

ΒΕΡΟΙΑ

Νικόλαος Δασκαλόπουλος δρχ. 200.

ΒΟΛΟΣ

Χρήστος Τρυποσίτης δρχ. 500.

ΕΛΑΣΣΟΝΑ

Ζήσης Γάτσος δρχ. 300.

Η.Π.Α.

Νικόλαος Πισπιρίκος δρχ. 600 (15 δολάρια).

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Παναγιώτης Ρότσιος δρχ. 1000, Στέλλα Σαμαρίνα 200, 'Ιφιγένεια Νασίκα 200, Εὐμένης Ν. Θεοδωρίδης 200, Ζήσης Κισκίνης 200.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Γεώργιος Καρανάσιος δρχ. 400, Δημήτρης Χελιδόνης 200.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Βασίλειος Λαζάρου δρχ. 500, Βασίλειος Ν. Βλάχος 200.

ΛΑΜΙΑ

Εὐάγγελος Πολυζώνης δρχ. 300.

ΛΑΡΙΣΑ

Γραβάνης Νίκος δρχ. 500, Φώρος 'Αθανάσιος 500, Ντρίγκογας 'Ελευθέριος 500, Τσακνάνης 'Αθ. 200, Γραβάνης Γεώργ. 200, Πιτένης Τέλης 200, Σπανός Χρήστος 200.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗ ΣΑΜΑΡΙΝΑ

(Συνέχεια από σελ. 5)

λουθεί πάντα. Μακριά από την πεζή καθημερινότητα και τον προβληματισμό.

Το βράδυ το κρσο είναι πολύ τσουχερό, όπως και το πρωί. Για να το άντξει κανείς χρειάζεται ρούχα χειμερινά.

Το πρωί κανονίσαμε να πάμε εκδρομή στην «Κιούριστα». Ξεκινήσαμε. Μπαίνοντας στο πυκνόφυτο αυτό δάσος αντικρύσαμε μια θέα μαγευτική. Από το θρόνισμα των φύλλων δημιουργούνταν ένας θόρυβος φοβερός, λές και πάλι υπήρχε καταράκτης και έριχνε τα νερά του από μεγάλο ύψος στην κοίτη κάποιου ποταμού.

Φθάσαμε «λά σιπούτ» άλλ φωντούνε». 'Ωραία περιποιημένη βρύση. Το νερό της κρυσταλλένιο. Μόλις το πής αισθάνεσαι σαν να σχίζονται τα σωθικά σου.

Προχωρώντας φθάσαμε στην

στος 200, 'Αγορογιάννης Κων) νος (Ματθαίου) 200, Παπαζήσης Γεώργιος 200, Παγίτσας Δημήτριος 200, Πάκας Κων. 200, Πάκας 'Ιωάννης 200, 'Αγορογιάννης Εὐάγγελ. 200, Μπέσιος Μιχαήλ 200, Μπασδέκης Κων. (Γεωργίου) 200, 'Αγορογιάννης Μιχαήλ 200, Ζέγκας Γεώργιος 200, Παπαζήσης Κλέαρχος 200, Μακρυγιάννης 'Ιωάννης (Κων) 200, Μίχης Στέλιος 200, Μπαλάτσος Στέφανος 200, Ματούσης Μιχ. 200, Πούρικας 'Απόστολος 200, Ζέικος Εὐάγγελος 200, Παπαδήμας Στέργιος 200, Μπίζιος 'Αναστάσιος 200, Μπουφίος Γεώργιος 200, Πούρικας Γεώργιος (Νικολάου) 200, Χελιδόνης Γεώργιος (Νικολάου) 200, Πλίτσος 'Εμμανουήλ (Θεοδωρού) 200, Τσιτσιγιάννης Κων. 200, Γκουγκλιάνας 'Αναστ. 200, Χελιδόνης Θεόδωρος 200, Πούρικας 'Ιωάννης 200, 'Αγορογιάννης 'Ιωάννης (Φαρμακοποιός) 200, 'Αφοί Τάχα 200, Γερσασάκης Βασίλειος 200, Φώλιας Μιχαήλ 200, Μάλιος Κων. 200, Θανάπουλος 'Απόστολος 200, Γκουγκλιάνας 'Αλέξανδρος 200, Σάδας 'Αδάμος 200, Πούρικας Εὐαγγέλιος 200, Κατσαρός Νίκος 200, Χελιδόνης Νικόλαος 200, Βάνης 'Ιωάννης 200, Πισπιρίκος Νίκος 200, Μπιδέλης Νίκος 200, Πλίτσος Λάκης τοῦ Κωνσταντίνου 200, Στιμονιάρης Γεώργιος 200, Πάπαρης Νίκος 200, Φαρδέλας Μιχαήλ 200.

ΤΡΙΚΑΛΑ

Θεόδωρος 'Αρότσιος δρχ. 300, Κων)νος Ταμήλας 250, Γεωργία Δ. Παύλη 200, Παύλος Λιάσκος 200.

ΤΣΟΤΥΛΙ

Κισκίνης 'Αγαθοκλής δρχ. 200.

ΓΥΝΑΙΚΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΦΑΛΑΝΗ ΚΑΙ Η ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΑΣΣΟΝΑ

Για μια μόνο μέρα το χρόνο οι δάχες από τη Φαλάνη παίρνουν εξουσίες και δικαιώματα των ανδρών. Την Κυριακή στις 9 Μάρτη οι Φαλανιώτισσες δάχες αναδείχσαν το έθιμο της γυναικοκρατίας.

Οι άνδρες περιορίστηκαν στο φύλαγμα του σπιτιού και το ντύσιμο των παιδιών. Οι γυναίκες έδειξαν τη μέρα διεκπεραίωσαν όλες τις άντρικές υποθέσεις και κάθε άντρική υπευθυνότητα.

Μετά το τέλος των συναλλαγών στήσαν επτάδιπλο χορό στο χωροστάσι με τη λαϊκή κομπανία του Μηνά Μπέτσιου, που είχε ειδικά προσκληθεί. Η γιορτή της γυναικοκρατίας στη Φαλάνη στέφτηκε με μεγάλη επιτυχία, γιατί το κέφι ήταν ανέκδοτο, θαυμάσιο και χαρούμενο, ενώ η Φαλάνη γνώρισε δόξες και μεγαλείο. Κόσμος πολὺς απ' όλη τη Θεσσαλία πήγε και χάριξε την εμορφή γυναικεία εκδήλωση και έδωσε στις γυναίκες τους γεύση από το έθιμο της γυναικοκρατίας. Και τοῦ χρόνου καλύτερα.

Στη συνοικία 'Αμπελοκήπων της 'Ελασσόνας δώσαν ξεχωριστή θέση στην Καθάρα Δευτέρα. 'Αναδείχσαν παλιό έθιμο τον «Μπου-

ρανί». Άντρες και παιδιά άναψαν μεγάλη φωτιά και χόρευαν γύρω ώσπου έβρασε ο Μπουρανής — άγρια λάχανα και ήμερα τσουκνίδα μαγειρεμένα σε χύτρα και πασπαλισμένα με άφθονα στυμμιτισμένα, καρύδια και σουσάμι. — Ρετσάνα, κοκκινέλι και διάφορα όρεκτικά πρόσφερε το κατστήμα των άδελφών Μπούσι, καθώς και άφθονη μουσική από το ήλεκτρόφωνο που δούλευε στη διαπασών.

Σαν τελείωσαν και οι γυναίκες τις δουλειές, όγήκαν στην κλατεία. Πρώτη ή κυρά-Χάϊδω, ή Χριστίνα, ή Πιπίνια και οι Στέλες στήσαν το χορό γύρω από τη φωτιά. Πλάι τους πιάστηκαν όλες οι νύφες και τα κορίτσια και χόρεψαν. Χόρεψαν σαν τον παλιό καιρό. Η πλάτεια του Βαροσιού ποτέ δεν ήταν πιο όρρα και γεμάτη από κίνηση. Τη μέρα της Καθάρας Δευτέρας οι κάτοικοι της συνοικίας θα την κρατήσουν δλοκληρωτικά δική τους να την γιορτάζουν, και να χαίρονται ένα άδερφωμένο και ξεγνιαστο ελληνικό πατήρι.

Α.Γ.

Θρυλοτραγουδιστής

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΤΑΧΑ

ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΕ ΣΤΙΣ 4-3-1980

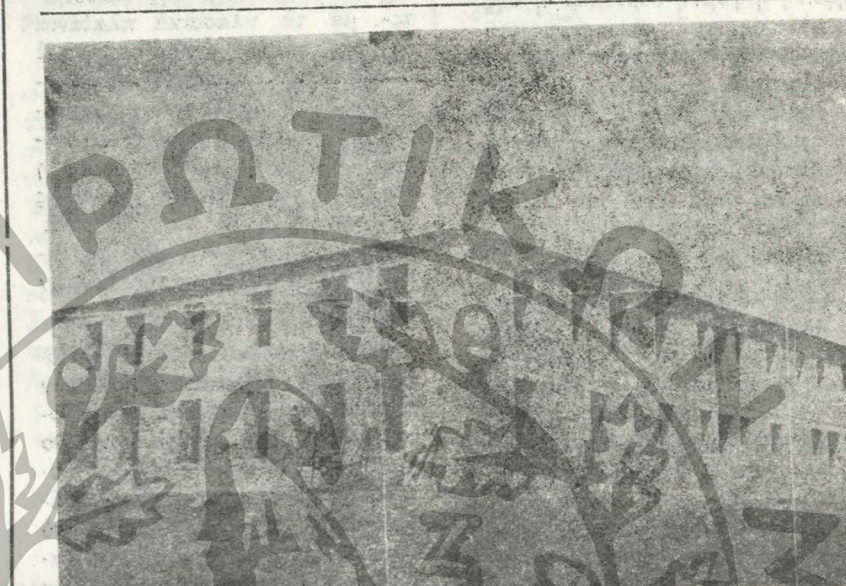
Βαρὺς χειμώνας πέρασε με πίκρες με φαρμάκια που ή αδελφή μας χάθηκε απ' τα καλά παιδάκια. Είχε κορίτσι για παντριά κορίτσι για άρραβώνα ο Χάρος δεν λυτήθηκε την πάει στο μαύρο χώμα.

Ποῦ'σαι αδελφούλα μας καλή δεν θα σε ξαναδοῦμε στο σπίτι σου πηγαίνουμε και λέμε πως θα σε θρούμε. Βρίσκουμε τα παιδάκια σου να στέκουν μαραμμένα πούχασαν την μανούλα τους σε χρόνια εϋτυχισμένα.

Πούσαι μανούλα μου καλή για να μάς καμαρώσεις που τόσες πίκρες τράβηξες για να μάς μεγαλώσεις. 'Αφες τον πατέρα μας με πίκρες με φαρμάκια και κάθεται και σκέφτεται για τ' όρφανά παιδάκια.

— Όλοι οι συγγενείς σου κλάψανε για τη λεβεντιά σου που πέθανες και άφες όλη τη συντροφιά σου. Κλάψανε τα ψηλά θουνά κι αυτή ή κρύα θρύση κι αυτά άναστενάξαν πως δεν θα ξαναγυρίσει.

Βαρσάμης 'Ελευθέριος
'Αμπελώνας Λάρισης

Μια ιστορική φωτογραφία του Κοινοτικού Ξενοδοχείου στη Σαμαρίνα τοῦ 1956. 'Ετσι κάπως ξεκίνησε ή αναδημιουργία της πατρίδας, μετά από τις καταστροφές που υπέστη κατά τη διάρκεια των πολέμων περιόδων. Την πρωτοβουλία για την ανέγερση του ξενοδοχείου είχαν οι ξεκιτεμένοι Σαμαριναίοι της 'Αμερικής που μετά από διάφορες διαδικασίες απέστειλαν τότε δέκα χιλιάδες δολάρια και έγινε το έργο που βλέπετε.

ΑΓΟΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝ.
Φαρμακείον
Ροῦβεζιτ - Κοῦμα
ΛΑΡΙΣΑ
Τηλ. 220973

ΚΙΚΑ ΒΑΣ. ΔΕΝΤΖΑ
Τελεγράφος - Μηχανικός
Ε.Μ.Π.
Ιουλίου 51-53 - 'Αθήνα
Τηλ. 8223764

ΣΤΑ ΑΛΠΙΚΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

ΣΜΙΕΗ: 'Η νύφη τῆς Πίνδου

"Ένα 'Οδοιπορικό τοῦ κ. ΚΩΣΤΑ ΜΠΙΡΚΑ

«Βγήκα στη Βασιλίτσα
ψηλά στη Γαλανή»
κι αγνάντεψα τῇ Σμίξῃ...

Στὴν ἐθελοντική αὐτὴ δημοσιογραφική μας τσουνὲ γιὰ τὴν προβολὴ τῆς χιλιοδοξαμένης καὶ πανέμορφης Ἑλληνικῆς Πίνδου, ὕστερα ἀπ' τὴν Ἀδδέλλα καὶ τὸ Περιβόλι, νὰ πού θρίσκομαι στὸ τρίτο ἀδελφὸ χωριὸ τῆς Πίνδου, τὴν ὀμορφὴ ΣΜΙΕΗ. Πρίν ἀπὸ πολλὰ χρόνια τόχα ἰδεῖ μόνον ἀπὸ μακριὰ, ἀπ' τὸ ὕψος τῶν ὑπορείων τῆς Βασιλίτσας. Τώρα τὸ βλέπω «ἐπὶ τόπου» καὶ τὸ χαίρομαι ἀπὸ κοντὰ μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη καὶ τὴ χαρά.

Τὴν εἶπαν τῇ Σμίξῃ «νύφη τῆς Πίνδου» καὶ εἶναι πραγματικά σὰν μιὰ νυφούλα, ἔτσι καθισμένη στὴν πευκόφυττὴ λοφοπλαγιά, στὶς ὑπορεῖες τῆς Βασιλίτσας, μὲ τὸν ὠραῖο πράσινο ἐξώστη τοῦ «Ἀγ. Θανάση» ἀληθινὸ κένιστρο ἀπὸ ὀξὺς καὶ γιγαντιαία πεῦκα, σὲ μιὰ θαυμάσια ἐξαρσὴ τοῦ ἐδάφους ἕνα γιγαντιαῖο μπουκέτο στὸ στήθος καὶ πνεύμονας μαζί τοῦ χωριοῦ!

Πάνω ἀπ' τὸ χωριὸ, στὸ ὕψος τῶν 2.400 μέτρων ὑψώνεται περήφανη ἡ γυμνὴ βουνοκορφὴ τῆς Βασιλίτσας, καὶ στὰ ριζὰ τοῦ δάσους τῆς, κελαρίζει ἡ κρυσταλλοπηγὴ τῆς «Γαλανῆς» μὲ τὸ ἀθάνατο νερό τῆς. Ἀπὸ αὐτὴ τὴ ζωοδότρα κρυσταλλοπηγὴ τῇ «Γαλανῇ», ἕνας ἀγωγὸς φέρνει τὸ παγωμένο νερό τῆς στὴ Σμίξῃ καὶ τρέχει ἀπ' τὶς κἀνουλες κἀθε σπιτιοῦ τοῦ χωριοῦ.

Καὶ ἕνας δευτέρος ἀγωγὸς φέρνει ταυτόχρονα τὸ ἴδιο αὐτὸ κρυσταλλένιο νερό ὡς τὰ Γρεβενά, τὴν πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ, καὶ τὸ μοιράζει σὲ δεκάδες καμπύσια χωριά τῶν Γρεβενῶν ξεδιψάει καὶ δροσιζει 60 χιλ. λαοὺ τῆς περιοχῆς, πού μέχρι τώρα ζοῦσαν μὲ τὰ καμπύσια «δουρκόνερα» καὶ νοσταλγοῦσαν τὰ «κρύα νερά» τοῦ Σμόλικα καὶ τῆς Βασιλίτσας πού τὰ χαίρονταν ἡ «Βλαχουριά» καὶ τώρα τὰ χαίρονται οἱ πάντες.

Πέρασε ὅμως κι ἀπ' τὴ Σμίξῃ ὁ ἐμπρηστικὸς δαυλὸς τῶν Γερμανῶν νεοβαρβάρων καὶ τὴ μετέβαλλε κι' αὐτὴ ὅπως ὀλόκληρη τὴν Πίνδο καὶ τὴ Χώρα σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ ἀποκαΐδια καὶ ἐρείπια. Ἀλλὰ ἀπ' τὶς στάχτες τῆς, φύτρωσε ὁ «ἐλληνικὸς Φοίνικας» ἐνὸς νέου ἀμφοτέρου χωριοῦ. Ἡ γερὴ βουνήσια κρήση, ἡ «βλάχικη» ρώμη καὶ ὁ ἀκάματος ζήλος καὶ ἡ πίστη τῶν κατοίκων του, χωρὶς καμμιὰ ἀπὸ πουθενὰ βοήθεια, στήλωσε καὶ κτίζει ἤδη ἕ-

να ἀκόμα σύγχρονο θέρετρο τῆς περὶκαλῆς Πίνδου! Πανώργια κι' ἀθάνατα βουνὰ τῆς Ἑλληνικῆς Πίνδου, ἰσάξια κι' ἀνώτερα ἀπ' τὶς ὁποιοδήποτε Εὐρωπαϊκὲς Ἀλπεις καὶ τὰ Ἑλβετικὰ «Νταβὸς». Ἀς ζεῖτε κι' ἄς ὀμορφαίνετε τὴ χώρα μας στοὺς αἰῶνες!

Ἡ Σμίξῃ, ὅπως καὶ ἡ Ἀδδέλλα, εἶναι μιὰ φτωχὴ Κοινότητα «ἡ φτωχότερη Κοινότητα τοῦ φτωχότερου Ν. Γρεβενῶν» ὅπως μᾶς εἶπε χαρακτηριστικὰ ἕνας ἀπ' τοὺς κατοίκους τῆς, πού ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐτησίων ἐσόδων τῆς δὲν ξεπερνᾷ τὶς 300 χιλ. δρχ! Πῶς νὰ ζήσει μ' αὐτὰ μιὰ Κοινότητα; Κι ὅμως ζεῖ καὶ ἀναπτύσσεται. Ἀλλὰ ἕνας Θεὸς ξέρει πῶς... Καὶ ἡ λαϊκὴ ψυχὴ πού κάνει θαύματα.

Πάνω στὰ 200 παλιὰ «βλαχόσπιτα», τὰ καμμένα ἀπ' τοὺς Χιτλερικὸς δῆμιους, τὸ σημερινὸ χωριὸ ἔχει στήσει 220 νεόκτιστα καὶ συγχρονισμένα σπιτία, χωρὶς καμμιὰ κρατικὴ δότηση, καὶ χτίζει κάθε μέρα καινούργια. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ φτάνει ἤδη συνολικά τὶς 2.500 κατοίκους μὲ συνεχεὴ πορεία αὐξησῆς τους. Ἡ ταμειντόχτιστη «πλατεῖα τῆς ἐλευθερίας», μὲ τὰ κλασσικὰ πλατάνια καὶ τὴν πέτρινη δρύση τῆς, καὶ τὰ γύρω πέντε καταστήματα (καφενεῖο, ζαχαροπλαστεῖο, ψησταριά κλπ.) εἶναι ἡ καρδιά τοῦ χωριοῦ. Καὶ στὴν ταμειντόστρωτη κεντρικὴ ὁδὸ καὶ τὶς παρόδους τῆς κυκλοφοροῦν τὰ σύγχρονα τροχοφόρα, κούρσες καὶ φορτηγά ἀντὶς τὰ μουλάρια τῶν παλιῶν κυρατζήδων.

Ἐνα διόροφο πάλι Σχολεῖο δωρεὰ τῆς Ἑνώσεως Σμιξιωτῶν τῆς Ἀμερικῆς ἀπ' τὸ 1931, προετοιμάζεται νὰ γίνῃ ἕνα μοντέρνο ξενοδοχεῖο, ἀναγκαῖο ὅσο καὶ πολὺτιμο γιὰ τὴν τουριστικὴν ἀνάπτυξη τοῦ χωριοῦ. Τὸ σημερινὸ ὑδραγωγεῖο του, μὲ νερό τῆς Βασιλίτσας, ὑδροδοτεῖ «κατ' οἶκον» τὸν πληθυσμὸ τοῦ καὶ ἀρδεύει τὸ χωριὸ παντοῦ. Τὸ χωριὸ ἠλεκτροδοτεῖται ἀπ' τὴ ΔΕΗ καὶ φωτίζεται αὐτόματα καὶ τὸ χειμῶνα, ὅταν τὸ χωριὸ μένει ἀκατοίκητο μὲ μόνον ἕνα φύλακα, τὸ Θ. Κωστούλα καὶ τὸν «ντραστιλιέρη» Ι. Στογιάννο. Ἐχει σήμερα ἕνα ἰδιόκτητο Κοιν. Κατάστημα καὶ ἕνα δωμάτιο πού χρησιμεύει ὡς προσωρινὸς ξενώνας γιὰ τοὺς ξένους ἐπισκέπτες, μέχρι τὴν ἱδρυση τοῦ ξενοδοχείου.

Στὸ χωριὸ χτίζεται ἤδη ἕνα μοντέρνο Ἐκθετήριο μαλλίνων εἰδῶν, ἰδιοκτησία τοῦ Γυναικείου

Βιοτεχνικοῦ Συνεταιρισμοῦ «Ἀγία Παρασκευή», πολὺτιμο γιὰ τὸν τόπο. Ὑπάρχει ἕνα πλήρες Κοιν. Τυροκομεῖο πού ἐνοικιάζεται στοὺς τυρέμπορους καὶ ἡ Κοινότητα εἰσπράττει περὶ τὶς 10 χιλ. δρχ. τὸ χρόνο. Στὴν ὠραία θέσῃ τοῦ περιγύρου τοῦ Σχολεῖου χτίζεται ἤδη ἡ Π. Χαρά καὶ Ποδσοφαιρικὸ Γήπεδο γιὰ τὴν ἀθλησὴ τῆς νεολαίας. Ἀρχισε καὶ συνεχίζεται ἀναδάσωση μὲ πεῦκα στὴ δεξιὰ πλευρὰ τοῦ χωριοῦ, στὴ θέσῃ «Βάλεα Μάρε» πού, μαζί μὲ τὸν ὑπέροχο «πευκῶνα» τοῦ Ἀγ. Θανάση, θὰ ἀποτελέσει ἕνα δεύτερο πνεύμονα καὶ θὰ ζώσει τὸ χωριὸ μ' ἕνα φυσικὸ πράσινο «τείχος». Ἀνάμεσα στὰ 220 νεόκτιστα σπιτία, ξεχωρίζουν περὶ τὶς 10 κατοικίες σὲ στυλ Βαλκῶν Ἀφῶν Δανιήλ, Ἀφῶν Παπακωνσταντίνου κ. ἄ., πού ὀμορφαίνουν τὸ χωριὸ καὶ χτίζονται καινούργια.

Τὸ χωριὸ διαθέτει σήμερα μιὰ μικρὴ κτηνοτροφία ἀπὸ 10 χιλ. περίπου αἰγοπρόβατα, πού ὅμως χωρὶς καμμιὰ προστασία, τοῦ κράτους, συντηρεῖται πολὺ δύσκολα καὶ φθίνει ὀλοένα. Οἱ κτηνοτρόφοι ἀντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες ἀπὸ τὴ στέρηση βοσκοτόπων καὶ τὶς δυσκολίες ἐνοικίωσης βοσκῶν κλπ. Στὴ θέσῃ «Μποτασια» ὑπάρχουν καὶ ἐπιπλῶνονται ἤδη δύο ὀρεινὰ Καταφύγια γιὰ χιονοδρομίες, ἰδιοκτησία καὶ ἔργο τοῦ Ὄρειθ. Συλλόγου Γρεβενῶν, καὶ ὁ Ε.Ο.Τ. ὑπεσχέθη νὰ ἀξιοποιήσει παραπέρα τὴ Σμίξῃ σὰν τουριστικὸ θέρετρο, προβλέποντας ἕνα εὐρὺ πεδίο τουριστικῆς κίνησης καὶ ἀνάπτυξῆς τῆς μελλοντικά.

Καὶ στὴ Σμίξῃ (ὅπως καὶ στὴν Ἀδδέλλα) προγραμματίζεται καὶ ἀρχισε ἤδη ἡ προέκταση καὶ μετατόπιση τοῦ σημερινοῦ χωριοῦ στὴν ἐπίπεδη καὶ πρόσφορὴ θέσῃ «Σταυρὸς» πού θὰ δώσει νέα ἔκταση καὶ τουριστικὴ ὕψῃ στὸ χωριὸ. Ἢδη δόθηκαν μὲ δημοπράσια ἀπ' τὴν Κοινότητα περὶ τὰ 70 οἰκόπεδα (ἀπὸ 6—40 χιλ. δρχ. μὲς) σὲ κατοίκους, κτίσθηκαν περὶ τὰ 10 καὶ μένουν πρὸς διάθεση ἄλλα 30 οἰκόπεδα. Ἡ νέα αὐτὴ συνοικία γίνεται μὲ πλήρες ρυμοτομικὸ σχέδιο: κάθε κατοικία θάχει 300 μέτρα περίγυρο καὶ κάθε 4 οἰκόπεδα θὰ ἀποτελοῦν ἕνα «πολεοδομικὸ» τετράγωνο, μὲ πρόβλεψη δλῶν τῶν κοινοχρήστων χώρων γιὰ πλατεῖα γιὰ πάρκινγκ, γιὰ ἄλλα ἱδρύματα κλπ ἕνα συγχρονισμένους οἰκισμὸς.

(Συνεχίζεται)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σ. 6)

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Στὴ Λάρισα ἔγιναν τὰ μνημόσυνα τῶν ἐξῆς συμπατριωτῶν μας: — Στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς Ζωοδότῃς Πηγῆς τὸ 40ήμερο τοῦ Θεοδώρου Γκαμπέτα (27-1-80).

— Τὴν ἴδια μέρα στὸν Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου ἔγιναν τὸ ἐτήσιο μνημόσυνο τοῦ Νίκου Δημ. Ἀγορογιάννη.

— Τὴν ἴδια μέρα ἐπίσης, ἔγιναν τὸ ἐτήσιο μνημόσυνο τῆς Δήμητρας Δημ. Καρατάσου στὸν Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἀγ. Νικολάου.

— Στὶς 3-2-80 στὸν Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἀγ. Χαράλαμπος ἔγιναν τὸ ἐτήσιο μνημόσυνο τῆς Ἀργυροῦλας Μησημπούνα (τὸ γένος Τάσου Μανάκα).

— Στὶς 10 τοῦ ἴδιου μηνῆ, ἔγιναν ἐτήσιο μνημόσυνο τοῦ Τάκη Κυπαρίσση στὸν Ἱερὸ Ναὸ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στὸν φίλο μου καὶ συμπατριώτη Στέφανο Ν. Τολιδή (τὸ γένος Ζ. Τζήμα) Δ)ντὴ τοῦ ΕΛΤΑ Σόφρου, στέλνω τὰ συγχαρητήρια γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ παιδιοῦ του Νίκου Τολιδή, στοὺς Μηχανολογικοὺς Μηχανικοὺς τοῦ Ἐθνικοῦ Μεταβίου Πολυτεχνείου.

Κουσιάρης Στέργιος — Στὸν ἀγαπητὸ μας ἑγγονὸ καὶ ἀνεψιὸ Ἀθανάσιον Φ. Ἀλμπάντη (τὸ γένος Λιούπα), παπῆρε τὸ πτυχίον τῆς Νομικῆς συγχαίρομεν καὶ εὐχόμεθα καλὴ σταδιοδρομίαν.

Στὴν ἀγαπητὴ μας ἑγγονὴ καὶ ἀνεψιά Μαρίνα Φ. Ἀλμπάντη (τὸ γένος Λιούπα) πού ἐπέτυχεν ὅτι Νομικῆ τοῦ Πανεπιστημίου Θράκης εὐχόμεθα καλὴ πρόοδο.

Ἀνθίσα Λιούπα

Οἰκογένεια Κων)νου Λιούπα Οἴκου. Κυριακούλας Στύλλα — Στὰ ἀγαπητὰ μας παιδιὰ καὶ ἀδελφὸ Τάκη καὶ Αἰγυλὴν ἀπέκτησαν γιὸ εὐχόμεσθε νὰ τοὺς ζήσει.

Ἐπίσης συγχαίρομε τὴ νύφη μας Αἰγυλὴ πού διορίστηκε Γεν. Πόνος στὰ Σέρβια Κοζάνης. Ἡ μητέρα: Κυριακούλα Στύλλα Ὁ ἀδελφός: Νικόλαος Στύλλας

ΕΥΧΕΣ

Στὸ νιόπαντρο ζευγάρι Βασίλῃ καὶ Γιώργω Βανιώτῃ εὐχόμεσθε εὐτυχίαν καὶ ἀνθοφορίαν. Ἡ νύφη καὶ ὁ γαμπρὸς νάχουν καὶ καλὰ στερνά.

Οἰκογένεια Νίκου Χάτου

ΜΕΤΑΘΕΣΗ

Ὁ Σὺμπατριώτης μας κύριος Κώστας Νταϊνίκας μετετέθη ἀπὸ τὸ ὑποκατάστημα τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος (Λαρτσῆς) στὸ ἀντίστοιχο τῆς Σκιάθου ὅπου ἀνέλαβε τὴ διεύθυνση τοῦ ὑποκαταστήματος. Τοῦ εὐχόμεσθε καλὴ ἐπιτυχία.